

ФІТОДИЗАЙН

Лекція 7.

Тема: Зимовий сад

Перші зимові сади були створені ще в давнину. Є відомості про наявність зимових садів ще у Давньому Римі. Скляні оранжереї вперше з'явилися в Англії у 17 сторіччі. Проте саме скандинави наблизили зимові сади до осель, розміщуючи їх всередині будівель.

Зимовий сад сьогодні – це куточок живої природи та місце відпочинку та відновлення. Здається, навіть час завмирає коли потрапляєш у зимовий сад.

Починати створення зимового саду потрібно з проєкту. Зазвичай для зимових садів використовують приміщення з високими стелями (5-6 метрів заввишки) та з ґрунтовою основою підлоги. Це приміщення має бути на відкритому місці – не затінюватись ані деревами що зростають поряд, ані будівлями чи парканами. Проте підібрати місце яке б відповідало цим вимогам дуже складно.

Зазвичай в зимових садах велика вологість та температура що сприяє утворенню цвілі. Знизити ризик розвитку цвілі можна ще на етапі спорудження зимового саду. Для цього потрібно обирати відповідні матеріали для будівництва. Для стін та підлоги краще використовувати вологостійкі матеріали – природне каміння, деревина особливо міцних порід (тік, дуб, кипарис) яка попередньо була оброблена спеціальними речовинами на латексній основі.

Наступним важливим питанням є опалення зимового саду. Багато рослин які зазвичай розміщують в зимових садах належать до тропічних та субтропічних рослин і, тому потребують високої температури повітря для нормального розвитку. Особливо це важливо у зимовий період. Для цього при будівництві слід використати матеріали які зберігають та утримують тепло. Також для обігріву встановлюють спеціальні системи обігріву підлоги та повітря. Існують електричні системи з датчиками контролю, які утримують температуру всередині приміщення у заданих діапазонах і автоматично вмикають/вимикають підігрів в залежності від температури всередині приміщення. Діапазон налаштовують в залежності від асортименту рослин які розміщені в зимовому саді.

ФІТОДИЗАЙН

Наступним важливим питанням є освітлення. Краще за все розмістити в зимовому саді спеціальні фіто-лампи. Вони дають світло максимально наближене до природного за своїм спектром. Для освітлення також краще встановити таймер-контроль який буде автоматично вмикати та вимикати світло в залежності від тривалості світлового дня який буде обрано. А це в свою чергу знов таки залежить від асортименту рослин які розміщено в зимовому саду. Окрім того слід пам'ятати що додаткове освітлення може знадобитись навіть у літній період.

Далі слід подбати про вологість повітря. Знов таки в залежності від асортименту та типу зимового саду може бути потрібне додаткове постійне зволоження повітря яке може бути створене за допомогою обприскувальних установок які теж можна зробити під контролем датчиків вологості повітря.

При використанні автоматичного крапельного поливу догляд за зимовим садом стає набагато простішим та зручним. Така система також може бути облаштована датчиками вологості ґрунту або виставлена на певний час поливу та працювати в автоматичному режимі без додаткового втручання власників.

Зимові сади за своїм типом в залежності від призначення поділяються на кілька типів:

1. Декоративні зимові сади
2. Зимові плодові сади
3. Зимові сади – квітники
4. Зимові сади які відтворюють пустелю
5. Зимові сади що відтворюють тропічні ліси
6. Зимові сади що відтворюють гірські масиви
7. Акваріумні сади
8. Зимові сади водоспади
9. Зимові сади латаття та лотосів
10. Зимові моно-сади присвячені окремому виду рослин

Найбільш простий спосіб створення зимового саду – розмістити у підготованому приміщенні кілька великих рослин в кадках та доповнити їх дрібними рослинами у горщиках.

Для зимового саду можна використати такі рослини як аспарагус, аспідістра, гарденія, гібіск, гіпеаструм, камелія, кипарис, медініла величава, мирт звичайний, саговник, стретокарпус, хойя, цикламен, цисус, еоніум деревоподібний тощо.

Великі рослини з щільною кроною можуть затінювати інші рослини, а тому їх слід розміщувати біля стін. Взагалі рослини краще розміщувати за принципом від малого до великого

ФІТОДИЗАЙН

ярусами чи сходишками. Ліани краще розмістити біля стін або по решітках. Також гарно виглядають арки з ліан які розміщують над певними найбільш декоративними рослинами чи у певних кутах саду для створення затишку та відокремлення певних ділянок саду.

У зимових садах майже не використовують ряболисті рослини. Це пов'язано з тим що поєднання яскраво квітучих рослин та ряболистих рослин відволікає увагу і від тих і від тих. Що погано впливає на загальне сприйняття саду. А ось використання поодиноких яскравих квіток навпаки привертає до себе увагу та створює необхідні акценти.

Зимовий сад часто використовують не лише за своїм прямим призначенням, але там розміщують робочі кабінети чи куточки, місця для відпочинку, музикальні салони, столові, тренажерні куточки тощо. Кожна з таких модифікацій зимових садів вносить у їх планування певні зміни та акценти.

Невеликі зимові сади можна створювати і на закритих балконах чи лоджіях. Проте для цього балкон чи лоджію потрібно додатково утеплити: і підлогу, і стіни і стелю. Вікна в цьому випадку потрібні подвійні пластикові. Тут складніше організувати додаткове зволоження повітря, а тому асортимент рослин для зимових міні садів розміщених на балконах чи лоджіях вельми обмежений.

Для зимового саду на балконі чи лоджії можна використати такі рослини як гіпеаструм, клівія, валота, офіопогон, хлорофітум, азалія, гібіск, гортензія, камелія, мирт, олеандр, фуксія, аукуба, бересклет, самшит, кипарис, ялівець, туя тощо.

Водяні зимові сади набирають популярності проте вимагають приміщень де можна створити басейни чи розмістити відносно великі ємності для води. Суто водяні зимові сади велика дивина, а ось розміщення певної ємності з водними рослинами все частіше стає обов'язковим елементом створення зимових садів.

При створенні у зимовому саді водойми слід пам'ятати що рослинам також для існування потрібен кисень і кисня які вони самі виробляють під час процесу фотосинтезу може не вистачати. Тому потрібно мати додаткове насичення киснем за допомогою аераторів. Також обов'язковим є розміщення фільтрів для води та вчасна заміна води. Вона проводиться частково – одночасно всю воду замінювати заборонено.

ФІТОДИЗАЙН

Слід добре подумати над доцільністю розміщення у водоймах у зимових садах рибок чи інших тварин (равликів, тритонів, жаб тощо).

Асортимент водних рослин для зимових садів можна підбирати використовуючи асортимент водних рослин для акваріумів.